

**PHÁT BIỂU CỦA ĐỒNG CHÍ NGUYỄN TRỌNG NGHĨA
BÍ THƯ TRUNG ƯƠNG ĐẢNG, TRƯỞNG BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG
TẠI ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU HỘI XUẤT BẢN VIỆT NAM KHÓA V,
NHIỆM KỲ 2023 - 2028**

Kính thưa Đoàn Chủ tịch Đại hội,

Thưa các vị đại biểu, các vị khách quý,

Thưa toàn thể các đồng chí,

Hôm nay, tôi rất vui mừng đến dự Đại hội đại biểu Hội Xuất bản Việt Nam khóa V (nhiệm kỳ 2023 - 2028), một sự kiện chính trị quan trọng của những người làm xuất bản trong cả nước. Thay mặt Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi xin gửi đến các đại biểu, các đồng chí và qua các đồng chí gửi đến toàn thể những người làm công tác xuất bản lời chào thân ái, lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Chúc đại hội thành công tốt đẹp.

Thưa các đồng chí,

Trong suốt quá trình lãnh đạo các mạng, Đảng ta luôn xác định xuất bản là bộ phận quan trọng trên mặt trận tư tưởng - văn hóa của Đảng, góp phần tích cực vào nhiệm vụ tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; giữ vai trò to lớn trong việc *tích lũy, truyền bá tri thức* và các *giá trị tinh thần*, nâng cao dân trí, phát triển văn hoá, xây dựng nền tảng tư tưởng, đạo đức, lối sống, nhân cách và trí tuệ con người Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trong suốt 70 năm xây dựng và trưởng thành, ngành xuất bản Việt Nam đã có những đóng góp hết sức quan trọng, đưa nước ta từ một quốc gia thiếu sách vào những năm trước giờ đã vươn lên phát triển cả về quy mô, công nghệ, trình độ, năng lực ngang tầm khu vực với hệ thống 57 nhà xuất bản, trên 450 triệu bản sách/năm, đưa mức bình quân sách/đầu người đạt 6 bản sách/người/năm. Nội dung sách ngày càng phong phú, toàn diện, đa dạng về chủ đề; chất lượng chính trị, văn hóa trong các xuất bản phẩm không ngừng được nâng cao; đội ngũ những người làm xuất bản đã và đang phát huy vai trò tiên phong, không quản khó khăn, gian khó, đổi mới, sáng tạo thực hiện tốt trách nhiệm, sứ mệnh của của mình; tích cực, chủ động trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch; tham gia xây dựng đảng, phòng chống tham nhũng, quan liêu, tiêu cực, bảo vệ chủ quyền biển, đảo...; mảng sách có nhiều ấn phẩm thuộc các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, văn học, khoa học công nghệ, tôn giáo, sách cho thiếu nhi, sinh viên thuộc nhiều xu hướng, góc nhìn khác nhau đã được xuất bản, cung

cấp đến bạn đọc cả nước. Điều đó đã góp phần tạo nên sức mạnh mềm quốc gia, góp phần xây dựng, phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Đặc biệt, trong thời gian đại dịch Covid 19 diễn ra phức tạp, những người làm xuất bản càng thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm, không quản hiểm nguy, kịp thời cung cấp thông tin, tri thức đến bạn đọc cả nước bằng nhiều hình thức, bảo đảm an sinh tinh thần của người dân... Trong những thành tích lớn lao đó, có công lao đóng góp quan trọng của Hội Xuất bản Việt Nam và đông đảo hội viên, người làm xuất bản trên cả nước. Nhìn lại nhiệm kỳ qua báo cáo chính trị tại Đại hội đã nêu bật những kết quả quan trọng, nổi bật, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm sâu sắc, tôi xin nhấn mạnh một số nội dung sau:

Hội Xuất bản Việt Nam đã không ngừng đổi mới, sáng tạo, hoạt động tích cực, góp phần xây dựng một nền xuất bản mạnh. Hội đã tập hợp, đoàn kết, động viên, hướng dẫn hội viên phát huy tài năng, trí tuệ, tâm huyết, sáng tạo, thực hiện vai trò, sứ mệnh của mình trong tuyên truyền, phổ biến, vận động thực hiện các chủ trương, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và triển khai công tác của ngành gắn với việc kiểm điểm, đánh giá thực hiện 10 nội dung trong Quy tắc đạo đức nghề nghiệp xuất bản Việt Nam.

Hội đã chủ động xây dựng kế hoạch, hoàn thiện Điều lệ, Quy chế, từng bước nâng cao chất lượng và uy tín của Hội thông qua Giải thưởng Sách Quốc gia. Hội cũng tham mưu, tác động tích cực cho việc hình thành các chủ trương, chính sách góp phần phát triển hoạt động ngành xuất bản và nâng cao văn hoá đọc trong cộng đồng thông qua việc tổ chức nhiều hoạt động thiết thực chào mừng Ngày Sách Việt Nam 21/4, nhận được sự quan tâm, hưởng ứng tích cực của người dân và xã hội. Qua đó, tìm được những mô hình, cách làm hay để quảng bá, giới thiệu được nhiều sách hay, sách đẹp đến cộng đồng.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực ngành xuất bản được Hội quan tâm, coi trọng. Hội đã tổ chức nhiều hội thảo, tọa đàm, diễn đàn về nghiệp vụ xuất bản, các vấn đề, xu hướng của xuất bản hiện đại (4.0), xuất bản điện tử với những nội dung thiết thực, cập nhật các kỹ năng giúp nâng cao nhận thức, trình độ nghiệp vụ cho hội viên. Giải thưởng Sách quốc gia hằng năm đi vào nền nếp, có uy tín và tác động mạnh mẽ đến cộng đồng. Giải thưởng ghi nhận và tôn vinh, khích lệ các tác giả, dịch giả, các nhà khoa học, những người tham gia công tác xuất bản, in và phát hành sách, góp phần xây dựng và phát triển văn hóa đọc quốc gia.

Công tác xây dựng, tổ chức bộ máy và kết nạp, phát triển hội viên của Hội được quan tâm, mở rộng. Công tác đối ngoại của Hội đã đạt nhiều kết quả. Hội Xuất bản Việt Nam là Chủ tịch luân phiên Hiệp hội Xuất bản Đông Nam Á trong các năm 2022, 2023 cùng với việc ngành xuất bản Việt Nam đã trở thành

thành viên sáng lập của tổ chức Hiệp hội Xuất bản châu Á Thái Bình Dương (APPA), góp phần đưa sách báo của Việt Nam ra thế giới.

Những kết quả công tác và thành tích mà Hội Xuất bản Việt Nam đạt được là rất đáng trân trọng, góp phần quan trọng cho sự phát triển của ngành xuất bản. Đảng và Nhà nước đánh giá cao hoạt động và những đóng góp của Hội Xuất bản Việt Nam đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đổi mới, hội nhập quốc tế sâu rộng. Điều này được khẳng định rõ, khi Hội Xuất bản Việt Nam là một trong 30 Hội quần chúng được Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ. Thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, tôi nhiệt liệt, biểu dương, chúc mừng Hội Xuất bản Việt Nam và toàn thể đội ngũ những người làm xuất bản trong cả nước.

Bên cạnh những kết quả, thành tích đã đạt được, rất đáng tự hào, chúng ta cũng phải thẳng thắn thừa nhận rằng, trong nhiệm kỳ vừa qua, hoạt động của Hội Xuất bản Việt Nam vẫn còn một số hạn chế, như: Tổ chức Hội chưa thực sự lớn mạnh, cơ cấu, số lượng hội viên là các cá nhân, tổ chức tham gia chưa đông, chưa phát huy được tổng hợp sức mạnh của hội viên; một số hoạt động chưa mang tầm quốc gia trong triển khai thực hiện; đề xuất ban hành văn bản về cơ chế, chính sách đặc thù đối với xuất bản chưa mạnh mẽ; chưa tổ chức được nhiều diễn đàn, hoạt động để hội viên trao đổi thông tin nghề nghiệp; việc tổ chức các lớp bồi dưỡng kiến thức, nghiệp vụ cho hội viên chưa thường xuyên, liên tục; công việc của Hội bị hạn chế trong thường trực, thường vụ: nhiều ủy viên ban chấp hành chưa hoạt động đúng với chức trách được phân công; chưa tạo được nguồn kinh phí để có thể tổ chức nhiều hoạt động phục vụ hội viên tốt hơn...

Thưa các đồng chí,

Đại hội đại biểu Hội Xuất bản Việt Nam khóa V diễn ra trong bối cảnh sau gần 40 năm đổi mới, vị thế, uy tín, tiềm lực của đất nước đã được nâng lên, tạo thế và lực mới cho sự phát triển của ngành xuất bản. Cơ hội, thuận lợi và khó khăn, thách thức đan xen: Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng; những vấn đề an ninh phi truyền thống; khủng hoảng kinh tế toàn cầu; xung đột vũ trang; tốc độ công nghiệp hóa, đô thị hóa tăng nhanh... tác động mạnh mẽ đến mọi ngành nghề, lĩnh vực, cũng như đến tổ chức và hoạt động của Hội Xuất bản Việt Nam.

Đối với lĩnh vực xuất bản, Đại hội XIII của Đảng cũng đã chỉ rõ nhiệm vụ cần: Sắp xếp ngành xuất bản, in và phát hành theo hướng tinh gọn, chất lượng, hiện đại hoá; khẩn trương triển khai có trọng tâm, trọng điểm ngành công nghiệp văn hoá và dịch vụ văn hóa; đồng thời triển khai hiệu quả các nhiệm vụ trọng yếu mà Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã xác định trong Thư

gửi Ngành Nhân Kỷ niệm 70 năm ngày Truyền thống Ngành Xuất bản: “*Giữ vững định hướng chính trị, tư tưởng, bảo đảm hài hòa giữa nhiệm vụ chính trị và sản xuất kinh doanh, phục hồi và phát triển mạnh mẽ văn hóa đọc; xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác xuất bản, in và phát hành sách có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, chuyên môn, nghiệp vụ giỏi, đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá, phát triển và hội nhập quốc tế sâu rộng, góp phần khẳng định vị thế, vai trò là một trong những hoạt động tư tưởng sắc bén của Đảng, Nhà nước và Nhân dân; là một bộ phận quan trọng của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc*”. Đây là nội dung quan trọng, vừa mang tính định hướng, vừa đề khẳng định vai trò của xuất bản với tư cách là thành tố của văn hóa trong phát triển ngành công nghiệp văn hóa và dịch vụ văn hóa, qua đó giới thiệu tri thức thuộc các lĩnh vực của đời sống xã hội, giá trị văn hóa dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại, góp phần xây dựng và phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam, tạo động lực to lớn cho sự phát triển nhanh, bền vững đất nước trong thời gian tới.

Tôi cơ bản đồng tình với Báo cáo chính trị của Hội Xuất bản Việt Nam khóa IV trình Đại hội lần này. Báo cáo đã thể hiện tinh thần đổi mới, trí tuệ, dân chủ, đoàn kết và hội nhập, phát triển. Quán triệt nghiêm túc tư tưởng chỉ đạo của Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, các Nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương, ý kiến chỉ đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hoá toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng. Trong giai đoạn tới, để Hội có thể khẳng định, nâng cao vị trí, vai trò của mình, trở thành tổ chức hoạt động chuyên nghiệp, hiệu quả, tôi xin nhấn mạnh, gợi mở thêm một số vấn đề:

Thứ nhất, ngành xuất bản và Hội Xuất bản Việt Nam cần nắm vững, quán triệt sâu sắc, cụ thể hóa những quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, nhất là Văn kiện Đại hội XIII của Đảng; có những giải pháp, biện pháp cụ thể, mạnh mẽ, khả thi để đưa chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước vào cuộc sống. Chủ động tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước về cơ chế, chính sách, trước mắt là đóng góp tích cực vào Tổng kết 20 năm thực hiện Chỉ thị 42-CT/TW *Về nâng cao chất lượng toàn diện hoạt động xuất bản* vào năm 2024; tham mưu xây dựng các văn bản chỉ đạo của Đảng về hoạt động xuất bản và sửa đổi, bổ sung Luật Xuất bản 2012; bảo đảm phát triển tốt đi đôi với chỉ đạo, quản lý tốt.

Thứ hai, Hội Xuất bản Việt Nam cần nhận thức đầy đủ vai trò, vị trí của mình là tổ chức xã hội - nghề nghiệp của người làm công tác xuất bản, là một trong những Hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ. Do đó, Hội Xuất bản Việt Nam cần tiếp tục triển khai việc thực hiện Kết luận số 102-KL/TW ngày 22/9/2014 của Bộ Chính trị và Thông báo Kết luận số 158-

TB/TW ngày 02/01/2020 của Ban Bí thư khóa XII *Về việc tiếp tục thực hiện kết luận số 102-KL/TW của Bộ Chính trị khóa XI về hội quần chúng trong tình hình mới.*

Thứ ba, đổi mới nội dung, phương thức, đa dạng hóa các nội dung hoạt động phù hợp trong bối cảnh thời đại 4.0, ngành xuất bản phải triển khai hiệu quả việc chuyển đổi số, tiếp tục phát triển và thích ứng với thế giới số hóa ngày càng phát triển; góp phần thực hiện thắng lợi một trong ba đột phá chiến lược của phát triển đất nước mà Đại hội XIII nêu ra là: “Phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao...; khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, phát huy giá trị văn hoá, sức mạnh con người Việt Nam, tinh thần đoàn kết, tự hào dân tộc trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”.

Chú trọng triển khai nhóm nhiệm vụ gắn với yêu cầu về phát triển văn hóa đọc và chuyển đổi số trên cơ sở nhận thức văn hóa đọc là giải pháp căn bản, chuyển đổi số là giải pháp đột phá, *xây dựng ngành xuất bản thành một ngành kinh tế - công nghệ phát triển toàn diện, vững chắc.* Tích cực, chủ động triển khai các giải pháp để đưa Ngày sách và văn hóa đọc Việt Nam 21/4 hằng năm và Giải thưởng Sách Quốc gia lan tỏa, trở thành sự kiện văn hóa nổi bật, không chỉ trong lĩnh vực xuất bản mà trong các hoạt động văn hóa; không chỉ ở trong nước mà cho kiều bào và bạn bè quốc tế; phối hợp với các cơ quan liên quan nghiên cứu xây dựng đề án về truyền thông sách Quốc gia, góp phần định hướng cho văn hóa đọc của xã hội, đồng thời biểu dương, tôn vinh những tác phẩm và tác giả có đóng góp xuất sắc trong sự nghiệp xuất bản nước nhà.

Tạo lập thêm các hình thức sinh hoạt nghề nghiệp như câu lạc bộ biên tập viên, câu lạc bộ những người làm sách trẻ, câu lạc bộ phát hành sách; tích cực tham gia các hoạt động phát triển văn hóa đọc do các bộ, ngành, địa phương tổ chức. Tích cực phối hợp với các địa phương để xây dựng các phố sách, đường sách tại các khu dân cư, đồng thời vận động hội viên tham gia các hoạt động phố sách, đường sách tại địa phương. Tăng cường hợp tác quốc tế; chú trọng phát triển quan hệ hợp tác quốc tế với Hiệp hội Xuất bản Đông Nam Á và Hiệp hội Xuất bản châu Á - Thái Bình Dương.

Thứ tư, tiếp tục kiện toàn tổ chức, nâng cao năng lực hoạt động của Hội, đáp ứng bước phát triển nhanh của xuất bản và vị thế mới của Hội Xuất bản hiện nay. Hội cần quan tâm hơn nữa đến công tác phát triển hội viên, thu hút đông đảo các hội viên đang hoạt động trong lĩnh vực xuất bản, phát hành; đồng thời mở rộng thu hút các hội viên đang hoạt động trên các lĩnh vực liên quan tạo động lực cho phát triển xuất bản và văn hóa đọc như: truyền thông, thư viện, công nghệ số...

Trong tổ chức, Hội Xuất bản Việt Nam sớm nghiên cứu để triển khai xây dựng chi hội, liên chi hội tại các địa phương, tạo hệ thống cơ sở nhằm thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ chính trị, nghề nghiệp; gắn nhiệm vụ phát triển hội viên với việc tăng cường tuyên truyền, giáo dục cho hội viên về truyền thống vẻ vang, đóng góp quan trọng; về vai trò, sứ mệnh của hoạt động xuất bản để từ đó cổ vũ, động viên, nâng cao trách nhiệm và đạo đức nghề nghiệp.

Thứ năm, đẩy mạnh công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong Hội Xuất bản Việt Nam và trong các nhà xuất bản, công ty phát hành sách theo tinh thần của Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII, bằng những chương trình, kế hoạch thực hiện cụ thể, sát hợp với thực tế, tạo chuyển biến tích cực trong xây dựng và phát triển Hội. Bên cạnh đó, Hội Xuất bản Việt Nam tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng chính trị, nghiệp vụ và đạo đức nghề nghiệp cho hội viên.

Thưa các đồng chí, quý vị đại biểu, khách quý!

Tại Đại hội này, cùng với việc thảo luận, đóng góp ý kiến tâm huyết vào Báo cáo chính trị, Điều lệ Hội, tôi đánh giá cao, với tinh thần trách nhiệm, dân chủ, tập trung trí tuệ, Đại hội sáng suốt lựa chọn bầu ra Ban Chấp hành Hội khóa V là các đồng chí đại biểu tiêu biểu có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, trách nhiệm, tâm huyết với công tác Hội.

Chúng ta tin tưởng rằng, sau Đại hội này, trong xã hội mà trước tiên là những cán bộ, hội viên, những người làm công tác xuất bản sẽ có nhận thức mới, khí thế mới, tạo đà phát triển ngành xuất bản nước ta hiệu quả hơn. Hoạt động của Hội Xuất bản Việt Nam sẽ có nhiều đổi mới, nâng tầm, bứt phá hơn nữa, đóng góp xứng đáng vào việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, góp phần hiện thực hóa khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Với những tình cảm trân trọng và niềm tin tưởng sâu sắc, một lần nữa, thay mặt Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi xin chúc Đại hội đại biểu Hội Xuất bản Việt Nam thành công tốt đẹp. Chúc đội ngũ những người làm công tác xuất bản, các quý vị đại biểu, khách quý luôn mạnh khỏe, hạnh phúc và thành công!

Xin trân trọng cảm ơn!